

Tantárgy neve	Magyarország földtana
Tantárgy kódja	FDB1823
Meghirdetés féléve	2
Kreditpont	2
Összóraszám (elm+gyak)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Szepesi János
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai adjunktus

1.A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:

A tárgy célja, hogy megismertesse a hallgatóval a hazai táj földtani adottságait, fejlődésének tér-idő vonatkozásait. Bevezetőként az Alp-Kárpáti hegységrendszer keretéből levezetve szerkezeti elhelyezést nyer a Kárpát-medence és annak jelentősebb hazai szerkezeti egységei. Ez utóbbiak vázlatos történeti fejlődése a kréta időszakig terjedően regionális formában összevontan kerül tárgyalásra. A krétától kezdődően a már többé-kevésbé összeforrt egységes szerkezet közös szálon futó földtani fejlődésének fontosabb állomásai kerülnek bemutatásra különös tekintettel mai felszíni és felszínközeli zónák felépítését, arculatát meghatározó és az ásványi nyersanyagokat változó mélységben rejtő képződményekre. A hallgatók vázlatos áttekintést nyernek Magyarország regionális földtani adottságairól, nevezetesen alapszelvényeiről, nyersanyagkészleteinek jelenlegi és perspektivikus vonatkozásairól.

2. A tantárgy tartalma:

1. A Kárpát-Pannon térség környezetének nagyszerkezeti képe. Magyarország nagyszerkezeti egységei, lemeztettonikai modellje
2. Az Ausztróalpi, Pelsoi, Tatra-vepori és a Tiszai nagyszerkezeti egység paleozóos képződményei. A szerkezeti egységek elhelyezkedése a paleozoikum végén
3. Az Ausztróalpi, Pelsoi, Tatra-vepori és a Tiszai nagyszerkezeti egység mezozóos képződményei. A szerkezeti egységek elhelyezkedése a mezozoikum végén
4. Paleogén rétegtan és ősföldrajz, Eocén és oligocén képződmények
5. Neogén rétegtan és ősföldrajz, a miocén vulkanizmus lemeztettonikai magyarázata
6. Plesztocén és holocén ősföldrajz és felszínfejlődés
7. Hazánk ásványi nyersanyagai (érccek, fosszilis energiahordozók, nemérces ásványi nyersanyagok, az építőipar nyersanyagai)
8. A magyar tájak geológiai felépítése: Kristályos hegységeink és a medencealjzat földtana,
9. Az Északi és Dunántúli-középhegység mészkőtagjainak földtana
10. Vulkáni hegységeink földtana I. andezites és riolitos vulkanizmus
11. Vulkáni hegységeink földtana II. bazalt vulkanizmus
12. Domsági és síksági területeink földtana
13. Északnyugati és Északkeleti Kárpátok
14. Keleti és Déli-Kárpátok, Erdélyi középhegység és medence

3. Évközi ellenőrzés módja: A tárgy kollokviummal zárul, amely 2 tétel (földtörténet, nagytájak regionális földtana) ismertetéséből, valamint ásvány és kőzetfelismerésből áll.

A kötelező ill. ajánlott jegyzetek és /vagy irodalom jegyzéke:

- Gyarmati P.* 2002: Magyarország földtana egyetemi jegyzet, Debrecen
- Karátson D. (szerk.)* 2000: Magyarország földje. Pannon Enciklopédia, Kertek Kiadó, Budapest, 508. p ISBN 0978963547783X
- Molnár B.*: A Föld és az élet fejlődése. 1984 p. 360. ISBN: 9631932028
- Fülöp J.* 1989: Bevezetés Magyarország geológiájába. Akadémiai Kiadó, Budapest, 246. p. ISBN 963-05-4975-1
- Mészáros E., Schweitzer F. (szerk.) 2002: Föld, víz, levegő. Magyar tudománytár 1. Kossuth Kiadó, Budapest, 511 p. ISBN: 9630943573
- Hartai É.* 2005: Magyarország földtana. Letölthető a Miskolci Egyetem Földtani és Teleptani Tanszékének honlapjáról
- Gyarmati P.* 2002: Magyarország földtana egyetemi jegyzet, Debrecen
- Császár G. (szerk.)* 1997: Magyarország Litosztratigráfiai Alapegységei táblázatok és rövid leírások
- Ajánlott irodalom:**
- Bérczi I., Jámbor Á. (szerk.) 1998: Magyarország geológiai képződményeinek rétegtana. MOL Rt. – MÁFI kiadvány, Budapest.
- Fülöp J. 1990: Magyarország geológiája. Paleozoikum I. — Akadémiai Kiadó, Budapest, 325 p. ISBN. 9636711749
- Fülöp J. 1994: Magyarország geológiája. Paleozoikum II. — Akadémiai Kiadó, Budapest, 447 p. ISBN 9630566869
- Haas J. (ed.) 2001: Geology of Hungary. — Akad. Kiadó, Budapest, 317 p. ISBN: 9634633854
- Haas J., Budai T., Hips K., Krivánné Horváth Á. (szerk.) 2004: Magyarország geológiája. Triász. — ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 384 p ISBN: 963 463 659 4